

Fakta og konsekvenser for syriske familier i jysk provinsby Tilføjelser til L111

1. Syrisk familie med fire børn fra 2-10 år har boet 2 - 3 år i permanent bolig. Alle børn stortrives, efter blot ½ år talte den 10 årige pige flydende dansk. Familien kan blive tvunget til at forlade den efterhånden veletablerede lejlighed pr. 1.7.2016, hvis lovforslaget om udvidet integrationsydelse vedtages. Kommunen har ikke billigere familieboliger, de kan få råd til på halv kontanthjælp. Den velfungerende familie kan derfor risikere at blive husvilde. Begge forældre er visiteret til Dansk 1 og er meget motiveret for at lære sproget, men kan dog ikke opnå sprogbonus.
2. Syrisk familie med fire børn fra 5-16 år er familiesammenført juni 2015. De er ved at falde til som genforenet familie med opstart af integration og aktivitet i lokalsamfundet. Manden, der har arbejdet som engelsklærer i Syrien, ønsker et job snarest for igen at blive selvforsørgende, men kan endnu ikke nok dansk sprog på Dansk 2 og har brug for mere sprogundervisning. Kvinden var ligeledes sproglærer i Syrien. Familien kan miste deres lejlighed og blive hjemløse, hvis de rammes af integrationsydelsen. Der findes ikke billigere familieboliger i kommunen, hvis de bliver tvunget fra hjemmet. Møbler og meget inventar er genbrug og donationer til at kunne genopbygge et nyt hjem efter at have mistet deres hjem og alt i Syrien.
3. Syrisk ægtepar (manden er agronom, hun arbejdede for FN i Syrien) med 3 årig dreng er blevet familiesammenført. Barnet er født under borgerkrigen og traumatiseret med stort behov for tryghed og stabilitet. Familien er nu bosat i egen permanent bolig. Fraflytning af boligen i tilfælde af integrationsydelse er ikke mulig, da kommunen ikke kan tilbyde billigere lejlighed, de får råd til. Alternativet er udsættelse, evt. tilbage til en midlertidig bolig / værelse, (hvis dette findes) på et vandrehjem eller campingplads uden for byen, indtil en af de to veluddannede voksne kan finde arbejde og få råd til at flytte tilbage til en ny permanent bolig og dermed begynde helt forfra med integration og en økonomisk normal tilværelse.
Begge er for nuværende i fuld gang med integration bla. via frivilligt arbejde og danske venner. De har lært dansk på rekordtid pga. akademisk baggrund og undervisning på Dansk 2. Manden ønsker at blive selvforsørgende (som i Syrien) igen snarest og har allerede søgt arbejde hos Falck. Han bestod ikke skriftlig test, da han endnu ikke kunne nok dansk til jobbet, men vil forsøge igen.

Kvinden udtaler: "I hope we can still live a decent life" med henblik på de økonomiske konsekvenser, hvis lovforslaget om udvidet integrationsydelse vedtages. Hvis familien udsættes af den permanente bolig pr. 1.7.2016, vil det medføre nye traumer, utryghed og usikkerhed ikke mindst for drengen. Desuden en pludselig fokus på blot at kunne klare dagen og vejen på den nye lave ydelse, hvilket fjerner tidligere fokus på jobsøgning og integration.

4. 16 årig syrisk pige arbejder dygtigt og dagligt med pc både privat og i skolen. Daglig skoleinfo til alle elever og forældre sendes elektronisk via skole-intra, der forudsætter, at børn og forældre har computer eller Ipad i hjemmet med internetforbindelse. I mange skoler skal børn selv medbringe elektronisk udstyr til undervisningen. Integrationsydelsens budget giver ikke råd til de basale elektroniske udstyr, der er nødvendigt for jobsøgning og kommunikation på job, privat og i skoler. Pigen går ugentligt til håndbold med danske veninder, hvor hun lærer mere dansk med aktiv integration i fritiden. Integrationsydelsen giver ikke råd til håndbold- kontingent, denne fritidsaktivitet og mulighed for integration må derfor afbrydes, hvis familien rammes af den lave

ydelse. Hun har deltaget med klassen på skitur med en egenbetaling, som en integrationsydelse ikke vil kunne give råd til og dermed ville isolere hende fra fællesskabet på en integrerende klassesetur.

5. Syrisk familie med nyfødte tvillinger og tre andre børn. Rammes familien af halv kontanthjælp pr 1.7.2016, vil både små og store børn vokse op i fattigdom og stor risiko for hjemløshed. Der findes ikke billigere familieboliger i kommunen, hvis familien på syv medlemmer bliver tvunget til at forlade den nuværende permanente bolig gennem 3 år. Der er brug for et fortsat forsvarligt økonomisk grundlag ikke mindst til de små børn med tøj, mad, bleer og andre basale fornødenheder (som til danske børn). De større børn skal have råd til fx skoleudstyr, cykler og fritidsaktiviteter, hvis integrationen skal lykkes. Forældrene er visiteret til Dansk 1 og kan dermed ikke opnå sprogbonus. Manden er langvarigt syg pga. arbejdsskade i Syrien og har derfor svært ved at deltage i sprogundervisningen indtil en forbedring.
6. En syrisk familie har boet på to asylcentre og en midlertidig bopæl, før de flyttede til nuværende permanente bolig. Hvis de rammes af integrationsydelsen 1.7.2016, kan de blive tvunget til at flytte for 4. gang og forlade den efterhånden veletablerede lejlighed, de gennem ca. 2 år har indrettet med genbrugsmøbler og donationer. Der findes ikke billigere familieboliger i kommunen. Dermed kan familien blive sat ud af deres gode lejlighed og endnu en gang miste egen bolig og alt, hvad de i løbet af nogle år har måttet anskaffe for at kunne påbegynde et nyt liv i et nyt land efter flugten fra Syrien.

Denne familie på fem medlemmer kan blive tvunget til at finde fx et midlertidigt værelse på vandrehjem eller hotel (hvis det forefindes i denne provinsby), indtil manden, der har 17 års erfaring som lastbilchauffør i Syrien, lærer mere dansk til at kunne søge job efter afsluttet undervisning på sprogcenter (kommunen har bevilget ham et truckkursus, og han arbejder privat med at tage kørekort via egen pc). Hvis det lykkes at få et chaufførjob, kan familien få råd til at flytte tilbage igen til en ny almen permanent bolig med normal husleje. Dermed skal de igen begynde forfra med at anskaffe møbler og andet nødvendigt inventar for at genetablere sig, hvilket medfører mange nye etableringsudgifter for familien.

I mellemtiden kan denne velfungerende, efterhånden velintegrerede og top-motiverede familie risikere en social, økonomisk og personlig deroute med alvorlige og langvarige konsekvenser.

Manden ønsker som alle andre forsørgere fra Syrien igen at blive selvforsørgende snarest. Forældrene er visiteret til Dansk 1, (da de ikke kender latinsk alfabet), og lærer sproget hurtigt. De kan dog ikke opnå sprogbonus trods udpræget motivation for at lære dansk sprog og kultur. Familien lever et værdigt og normalt liv på kontanthjælp med en aktiv integration bl.a. i det lokale aktivitetshus. Dog må manden undlade at gå til tandlæge pga. manglende økonomi, da børnenes fritidsinteresser prioriteres (flere end halvdelen på integrationsydelse får ikke råd til tandlæge).

Familien køber ofte genbrugstøj, har billige brugte cykler, der ofte må repareres (og dermed fordyres). Der er ikke råd til cykelhelme - slet ikke med en integrationsydelse. Denne muslimske familie har på nuværende kontanthjælp råd til et lille billigt juletræ og små julegaver, men denne og andre muslimske familier kan ikke deltage i lokalsamfundets årlige julefest, selv på en kontanthjælp. Med integrationsydelsen bliver disse mennesker yderligere afskåret fra at få råd til at deltage i sådanne og lignende integrerende danske traditioner og aktiviteter, som ikke er gratis. Den yngste søn deltager ugentligt med stor interesse i svømning i den lokale svømmehal. Denne integrerende fritidsaktivitet med danske børn må afbrydes, hvis familien rammes af

integrationsydelsen, der generelt ikke giver råd til børns fritidsaktiviteter (iflg. Rockwool Fondens Rapport).

Rammes de nævnte familier af integrationsydelsen, bliver børnene fremover afskåret fra at deltage i fx lejrskoler, fritidsaktiviteter og sommerferier samt fra at deltage i fødselsdage og selv afholde børnefødselsdage. Dermed isoleres børnene fremover fra andre børn i lokalsamfundet efter nogle års fuld gang i integration og sociale fællesskaber med danske børn og unge. Der vil sjældent blive råd til nyt tøj og sko, når det gamle er slidt ned, og børn og voksne må benytte genbrug. Desuden bliver der ikke råd til det mest basale elektroniske udstyr, der er afgørende for vellykket integration (jf. tidligere omtale). Den lave ydelse vil i høj grad fattiggøre og isolere børnene. - Når forældrene straffes økonomisk, straffes børnene også.

De nævnte familier er gennem de seneste 1-3 år blevet anvist permanente boliger på ca. 100 kvm. Det økonomiske grundlag og de betingelser, hvorpå de fik opholdstilladelse, var kontanthjælp, og den aktuelle husleje i alment boligbyggeri kan betales med denne ydelse. Dette bliver ikke muligt på halv kontanthjælp. Kommunen har ikke pligt til anvise mere end én permanent bolig. Dermed får familierne selv ansvar for i løbet af 3 måneder at finde billigere familieboliger, der dog ikke forefindes i denne jyske provinsby. Konsekvensen er overhængende risiko for udsættelser med hjemløshed til følge. Dermed fjernes grundlaget for den positive og aktive integration, der allerede er i gang hos disse familier. De skal begynde helt forfra med alt og med stor sandsynlighed som husvilde familier uden et forsvarligt økonomisk fundament for det livsgrundlag, som de i tillid til systemet var stillet i udsigt, da de fik opholdstilladelse.

Økonomien kan med nuværende kontanthjælp lige hænge sammen for disse familier. Bliver ydelsen halveret, får det indgribende konsekvenser på både kort og længere sigt med fattigdom og social isolation fra det integrerende lokalsamfund, som disse familier gennem 1-3 år har været en aktiv del af. Desuden kan konsekvenserne af pludselig uoverskuelig fattigdom og pludselig hjemløshed betyde social, økonomisk og personlig deroute for både voksne og børn. Den allerede igangværende integration i lokalsamfundet og god trivsel i eget permanente hjem bliver pludselig fjernet pga. fattiggørende og marginaliserende ydelse.

Rapporter fra den tidligere starthjælp viser, at ca. 30% på den lave ydelse ikke fik råd til 3 måltider om dagen. For otte ud af ti betød starthjælpen ringere helbred og økonomi. - De nævnte familier har kunnet købe normal sund mad til deres børn i 1-3 år med tre måltider dagligt. Med halveret kontanthjælp bliver konsekvensen ud fra Rockwool Fondens Forskningsenheds rapport om starthjælpen følgende:

"Når skat og husleje er betalt, står modtagere af starthjælp tilbage med et beløb, som gør det umuligt at betale udgifterne i et dansk standardbudget. Også selvom budgettet som i notatet tager udgangspunkt i priser i discountbutikker".

Al forskning omkring levevilkår viser, at fattigdom gør tilværelsen besværlig. Lav indkomst betyder for danskere såvel som flygtninge, at al tid bruges til at klare tilværelsen. Flygtninge bliver ikke mere parat til at komme i arbejde ved at blive sat på lave sociale ydelser – tværtimod bliver al deres energi brugt til at finde løsninger til at klare dagen og vejen og klare basale hverdagsudgifter som husleje og mad.

En permanent bolig som tryk og sikker base er et grundlæggende udgangspunkt for energi og overskud til at søge job samt at blive integreret. Voksne flygtninge, der med kort varsel rammes af pludselig udpræget fattigdom, og som desuden i stort antal kan risikere at blive hjemløse, kan ikke forventes at have energi og reelle livsmuligheder for at søge job. Familiens voksne har pludselig fået fokus på blot at overleve, fokus på mulighed for at kunne blive boende i deres permanente bolig, om muligt flytte tilbage til en midlertidig bolig eller indstille sig på hjemløshed. De voksne er dermed nødsaget til at bruge al tid og energi på blot kunne forsørge deres børn bedst muligt i hverdagen på den nye lave ydelse, hvis det tidligere økonomiske livsgrundlag forsvinder.